4de. JAARGANG. CURACAO DEN 17n DECEMBER 1887. N° 207

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur:
JAN ELLIS, *Curaçao,* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba,* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire.* — Playa.
UITSLUITEND AGENT VOOR FRANKRIJK
Teissedre, 39 Rue Paradis Poissonnière, Parijs.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

FR. HENRICUS ALPHONSUS MARIA JOOSTEN

ORD. PRÆD.

Door de genade Gods en de gunst van den H. Apostolischen Stoel, titulair Bisschop van Marciana en Apostolisch Vicaris van Curaçao,

AAN DE GEESTELIJKHEID EN GELOOVIGEN VAN HET VICARIAAT,

ZALIGHEID IN DEN HEER!

Welbeminde Geestelijken en Geloovigen,

Bij Apostolische Breve, gegeven onder den Visschersring, den 4 October 1887, heeft het Onzen H. Vader den Hooggeprezen Opperherder Paus Leo XIII, in Zijne bewonderenswaardige bezorgdheid voor alle Christelijke Kerken en geloovigen, behaagd, Ons geringen en onwaardigen Dienaar te benoemen tot Apostolisch Vicaris van het Vicariaat van Curaçao; en daarenboven bij andere Breve van gelijke dagteekening en onder gelijk zegel tevens te verheffen tot de Bisschoppelijke Waardigheid, met den titel van Bisschop van Marciana, onder het Aartsbisdom van Myra.

Uliedden, Bem. G. en Gel. van deze benoeming en verheffing mededeeling te doen, is het doel van dit herderlijk schrijven. Met het oog op Onze geringheid en ongenoegzaamheid hadden Wij nooit durven denken voor die gewichtige bediening in aanmerking te komen; maar Christus' Stedehouder in Zijne Apostolische Wijsheid heeft anders geoordeeld. In de overtuiging dier geringheid en ongenoegzaamheid hebben Wij niets onbeproefd gelaten, om dien gewichtigen last, volgens de Kerkvergadering van Trente, *zelfs voor Engelenschouderen te duchten* (1), aan meer waardigen en bekwameren te doen toevertrouwen; maar zonder eenige vrucht. Zijne Heiligheid wilde Ons, niettegenstaande Onze onwaardigheid, met deze gewichtige bediening belasten, Ons het bestuur uwer Kerk opdragen, en Ons aanstellen tot Herder en Leidsman uwer zielen. In een geest van geloof hebben Wij Ons, gelijk aan gehoorzame Zonen jegens den algemeenen Vader der geloovigen betaamt, ootmoedig onderworpen aan den duidelijken wil van Christus' Stedehouder, vastelijk overtuigd, dat den gehoorzamen man, volgens het Woord van de H. Schrift, de overwinning is weggelegd; *vir obediens loquetur victoriam* (2). Sterk door dat geloof en in de overtuiging des gewetens, dat Wij dit verheven ambt noch gezocht, noch begeerd hebben, maar door den Stedehouder van Christus wettig zijn gezonden, hebben Wij met moed en vertrouwen Onze bediening aanvaard, vreezende anders Gods H. Wil te weerstaan. Zou de gedachte der zware en uitgestrekte verplichtingen, die op Ons rusten, Ons met angst en vreeze vervullen, de overtuiging, dat Wij met den Propheet mogen zeggen: *in waarheid de Heer heeft ons tot u gezonden,* (3) zal Ons wederom bemoedigen en sterken, te meer, daar volgens het woord van den Apostel, *de kracht van den Christen in zijne zwakheid is gelegen* (4) *en God het zwakke heeft uitverkoren, opdat hij het sterke beschame en geen schepsel in het aanschijn van zijn Schepper zich verheffe.* (5)

Uit kracht dan der Apostolische Zending, door Zijne Heiligheid, Onzen Vader en Heer in Christus, Paus Leo XIII, Ons opgedragen; steunende op de hulp van Hem, *Die niemand beschaamt die op Hem vertrouwt,* (6) beginnen Wij blijmoedig Onze herderlijke bediening onder u, vast besloten met Onze geheele ziel Ons daaraan te wijden, en naar vermogen Herder en Vader voor u te wezen, om u allen zonder uitzondering te winnen voor Christus. Jesus zelf, de Opperste Onzichtbare Herder der H. Kerk en de Vader aller geloovigen, de goede Herder bij uitnemendheid en de onvergelijkelijke Vader voor alle toekomstige eeuwen, zal Onze Helper en Ons voorbeeld wezen; want heeft God, de Hemelsche Vader, Ons allen *voorbeschikt, gelijkvormig te worden aan het beeld van Zijnen Zoon* (7); hoeveel te meer die Zijn *H. Geest gesteld heeft als bisschoppen.* om een gedeelte *Zijner H. Kerk te besturen.* (8) Met den H. Paulus willen Wij beproeven, dat Voorbeeld te volgen, en *alles voor allen te worden, om allen te behouden* (9) en te leiden; met dien Apostel bereid, zoo noodig, het leven voor uwe zielen te geven. Want de Goede Herder geeft, gelijk de Goddelijke Zaligmaker Ons leert, het leven voor zijne schapen; en *de Herder is hij, die door de deur ingaat* (10); de deur en ingang nu is Christus; *ego sum ostium ovium.* (11) Niets zal Ons daarom meer verblijden, dan die zwak zijn onder u te bemoedigen; die in zonde zijn te behouden, die verloren zijn te zoeken. Mogen Wij, niettegenstaande een verblijf van 9 jaren onder u, met dien H. Apostel Ons niet beroemen op werken onder en voor u verricht; kunnen Wij nog veel minder hem nazeggen: *Onze brief* (van aanbeveling) *zijt gijlieden,* (een brief) *geschreven in onze harten, bekend en gelezen van alle menschen,* (12) wijl Wij in den arbeid van anderen waren ingegaan: toch meenen Wij niet geheel zonder vrucht onder u geweest te zijn, en hebben Wij de zoetste herinneringen aan dien arbeid onder u in Ons hart behouden. Reeds door dien vroegeren arbeid aan u verbonden, zijn Wij nu, door de Zending en den Zegen van Christus' Plaatsbekleeder hechter en inniger aan u verknocht, gelijk een Herder aan zijne Kudde, een Vader aan zijne Kinderen. Ook hebben Wij de bewustheid, welk een dure plicht van toewijding thans op Ons rust; maar met de genade van Christus hopen Wij aan die verplichtingen naar vermogen te beantwoorden. Daarom wijden Wij Onze krachten, Ons leven, Onzen geheelen persoon aan den bloei uwer Kerk en van Ons H. Katholiek Geloof, aan het heil uwer zielen en aan alle tijdelijke en eeuwige belangen, Ons toevertrouwd. Te dien einde hebben Wij Onze herderlijke bediening met kinderlijk vertrouwen gesteld onder de machtige bescherming der Allerheiligste en Onbevlekte Moedermaagd Maria, de bijzondere Patrones van Ons dierbaar vicariaat. Groot zijn de weldaden door God aan het Vicariaat op Hare voorbede geschonken. Moge Zij van Hem, van Wien alle goede gaven komen, ook Ons de Wijsheid, het beleid en den Hemelschen Zegen verwerven, die voor een vruchtbare werkzaamheid worden geëischt. Niet minder hebben Wij allen den H. Jozef, den algemeenen Beschermheilige der Kerk, de H. Apostelen Petrus en Paulus en de H. Rosa, onze tweede Beschermheilige, met aandrang aanbevolen. Als die Heiligen zich gewaardigen voor Ons te spreken, mogen Wij met reden vertrouwen, dat de hulp en genade en noodige zegen Ons niet zullen ontbreken.

Maar Wij vertrouwen tevens, Bem. G. en Gel. op uwe hulp en uwe medewerking. De vele en onverdiende bewijzen van achting en toegenegenheid, welke Ons zoo ruimschoots zijn geworden, zijn Ons een onderpand van uwen oprechten wil.

Gij, Bem. Geest., Gij hebt den last en de hitte van den dag gedragen, uw priesterlijke ijver en uw apostolische geest zijn Ons niet onbekend; van uwe offervaardigheid en toewijding zijn Wij de getuigen geweest. Op dien arbeid en die toewijding, misschien gering in het oog der wereld, maar zeker kostbaar in het oog van God, steunen Wij vol vertrouwen. Op uwe bereidvaardigheid en alom bekende belangeloosheid bouwen Wij de schoonste verwachtingen. *Zoo dan, mijne geliefde en zeer gewenschte Broeders, mijne blijdschap en mijne kroon! Staat aldus in den Heer, geliefden.* (13)

Niet minder, Beminde Geloovigen, is uwe medewerking noodzakelijk. Uw vroom geloof, uwe gehechtheid aan de Katholieke Eenheid, uwe liefde en achting en gevoelens van trouw voor de tot u gezonden Herders verdienen allen lof. — *Waakt, staat in het geloof, gedraagt u moedig en wordt versterkt.* (14) — Weerstaat in dat geloof al de aanslagen van den Booze; blijft onwrikbaar trouw aan de H. Kerk, die kolom aller waarheid, op de rots van Petrus gebouwd. — Blijft oprecht vereenigd met uwe Herders, en *weest hun onderdanig.* (15) Gehoorzaamt ook aan uwe tijdelijke overheden *om des gewetenswille* (16); *want elk gezag is uit God,* en *die het gezag weêrstaat, weêrstaat aan Gods beschikking.* (17) — *Wandelt naar den Geest en gij zult de begeerten van het vleesch niet volgen.* (18) Bestrijdt de zedeloosheid, den kanker der maatschappij, en tracht *matig, rechtvaardig en vroom in deze wereld te leven* (19) — Ouders en voogden, vooral uwe medewerking behoeven Wij in de opvoeding en de onderrichting uwer kinderen. — *Voedt hen op in de tucht en vermaning des Heeren* (20) en geeft hun het christelijk onderwijs, gelijk de H. Kerk dat verlangt. — Tracht het zaad van deugd en godsvrucht in hunne harten uitgestort, door uw voorbeeld te bewaren en te doen ontkiemen, en weert door uwe waakzaamheid allen verderfelijken invloed van hen af.

Eindelijk, Bem. G. en Gel. *smeeken wij u,* met den H. Paulus, *door onzen Heer Jesus Christus en door de liefde van den H. Geest, dat gij ons helpt met uwe gebeden voor ons, bij God.* (20) Behoeven Wij immer die gebeden, meer dan ooit zijn zij Ons noodzakelijk in de dagen, die Onze Bisschoppelijke Wijding vooraf gaan. — Daarom verzoeken Wij bij dezen en bepalen Wij, dat tot aan den dag der consecratie in elke H. Mis het gebed „*de Spiritu Sancto*" als ORATIO IMPERATA, wanneer de Rubrieken het veroorloven, zal gehouden worden.— Eveneens dat na alle vastgestelde H. Missen, onmiddellijk na de gebeden door Z. H. den Paus voorgeschreven, de Litanie van de Allerheiligste Maagd met de geloovigen zal worden gebeden. Deze gebeden blijven Wij vragen ook na de consecratie tot den dag Onzer komst in uw midden, met wijziging van de ORATIO IMPERATA „*de Spiritu Sancto*" in die „*pro iter agentibus*" of „*pro navigantibus*".

Ook vragen Wij uwe gebeden, Bem. G. en Gel., voor Onzen H. Vader den Paus, den nooit volprezen Opperpriester, opdat God hem nog vele jaren als een „*Licht van den Hemel*" voor Zijn Kerk en de wereld spare; voor Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning en het Vorstelijk Huis en voor *al degenen, die in overheid gesteld zijn, opdat wij* (onder hun bestier) *een stil en rustig leven leiden in alle godsvrucht en eerzaamheid* (22).

Alvorens te eindigen, Bem. G. en Gel., nog een enkel woord om een plicht te vervullen, en wel de plicht van hulde en dankbaarheid. Hulde en dankbaarheid aan onzen onmiddellijken Voorganger in den Wijngaard des Heeren, den helaas! zoo vroeg ontslapen Kerkvoogd, Z. D. H. Mgr. REIJNEN. — Zoo onvoorziens weggerukt, na nauwelijks de hand aan den arbeid geslagen te hebben, heeft hij toch reeds lang genoeg geleefd, om allen te doen gevoelen, welk een treurig en groot verlies zijn heengaan voor het Vicariaat geweest is. — Hulde en dankbaarheid vooral aan den eerbiedwaardigen MGR. NIEWINDT Z. G., den onvergetelijken Herder, den stichter en grondlegger van al het goede in het Vicariaat, die als een wijs Bouwheer de grondslagen gelegd heeft, en met den Apostel zich mag beroemen meer dan anderen onder u te hebben gearbeid. — Dankbaarheid niet minder aan zijn talentvolle en doorluchtige Opvolgers MGR. KISTEMAKER en MGR. VAN EWIJK Z. G., die met bekwame hand op de grondslagen hebben voortgebouwd. — Hulde en dankbaarheid aan die vrome en vroede mannen, Bem. G. en Gel.! Treden Wij in hunne voetstappen en trachten Wij door eendracht en samenwerking tot voltooien, wat zij met zooveel wijsheid en doorzicht en toewijding heb-

ben begonnen en tot ontwikkeling gebracht.—Gedenkt die groote Leidslieden, die u voorgegaan zijn. *en hunnen uitgang des wandels beschouwende, volgt hun geloof na.* (23) Toont uwe erkentelijkheid met hen vóór alles in uwe gebeden en de H. Offerande voortdurend gedachtig te zijn.

En nu eindigen Wij, Bem. G. en Gel., in de hoop van een blij en spoedig wederzien, met de heilbede van den Apostel: *de genade van onzen Heer Jesus Christus zij met u allen. Amen.* (24)

En zal dit Ons herderlijk schrijven op den Eersten Zondag na de ontvangst volgens gebruikelijke wijze aan de geloovigen worden voorgelezen.

Gegeven te Nijmegen, 24 Oct. 1887.

De Apost. Vicaris en Bisschop voornoemd,

✝ Fr. H. A. M. JOOSTEN.

(1) Sess. VI. de ref. Cap. I. — (2) Prov. XXI. 28.—(3) Jerem. XXVI. 15—(4) II ad Cor. XII. 9. —(5) I ad Cor. I. 27, 29. — (6) Ps. XXX. — (7) ad Rom. VIII. 27. —(8) Act. XX. 28 — (9) I ad Cor IX. 22. — (10) Joann. X. 2. — (11) Joann. X 7. — (12) II ad Cor. III. 2.— (13) ad Philipp. IV. 1. (14) I ad Cor. XVI. 13. — (15) ad Hebr. XIII. 7.— (16) ad Rom. XIII. 5. — (17) ad Rom. XIII. 1, 2, — (18) ad Gal. V. 16, — (19) ad Tit. II. 12. — (20) ad Eph. VI. 4.— (21) ad Rom. XV. 30. — (22) I Tim. II. 2. — (23) ad Hebr. XIII. 7. — (24) ad Rom. XVI. 24.

KERSTMIS EN NIEUWJAAR
OP CURAÇAO.

Nu de feesten van Kerstmis en Nieuwjaar weer op handen zijn, willen wij in weinige woorden nog eens de aandacht vestigen op de ongebondenheid en verregaande schaamteloosheid waarmede die dagen doorgebracht en die feesten hier gevierd worden.

In deze dagen reeds hoort men 's avonds, tot laat in den nacht zelfs den "tamboer" slaan, dat als eene voorbereiding en oproeping moet dienen voor menigeen, om in de Kerstdagen en op Nieuwjaarsdag in krotten en holen lichaam en ziel te komen verderven. En dat gaat zoo jaar op jaar, en zelfs het geheele jaar door. Men behoeft zich voor heel weinig bevreesd te maken, en men stoort zich aan God noch gebod.

Wat staat ons nu weer te wachten in den tijd van Kerstmis en Nieuwjaar? Volgens gewoonte, neen, meer dan anders, eene ontaarding der heiligste feesten en instellingen. De dagen die voor iederen Christen dagen moeten zijn van stille overweging en van dankbare herinnering, zullen weer verkeeren in Bacchanalia. Ieder Christelijk en goddienstig idée stoot zich aan de heidensche uitspattingen waaraan men zich overgeeft, ieder fatsoensgevoel wordt gekrenkt door de op zijn minst genomen, ongemanierde vertooningen die men in het openbaar zelfs te zien krijgt.

Wij huiveren en sidderen bij de gedachte aan de feestelijkheden die er dit jaar zullen gevierd worden. Nu de goede God aan het arme Curaçao een rijke oogst bezorgt en 't zoo op eenige wijze opheft, zal 't zich in de dagen van "Pascu" te dieper vernederen door die hemeltergende vermakelijkheden en uitspanningen waaraan 't zich zal overgeven. Dit is te voorzien en te verwachten.

Wat is het hoogheilig feest van Kerstmis voor iederen geloovigen Christen? De herinneringsdag van het begin zijner verlossing uit de drukkende slavernij waarin de zonde hem gebracht had; aan de matelooze ontfermende en medelijdende liefde van den beloofden Messias, die zich zelf vernederde om den mensch te verheffen, die zich zelf vernederde om daardoor de liefde te winnen van alle menschen, ter hunner Zaligheid. In plaats nu van dien vreugdedag door te brengen in aandachtige overweging en in erkentelijke dankbaarheid, wordt die dag hier op Curaçao ontwijd en ontheiligd door de ruwste onbeschaamdheid, door de gruwelijkste misdaden zelfs, waarvoor wij geen benaming durven uit te spreken. Aan een ieder, die nog Christelijk denkt en nog Christelijk gevoelt, moet zoo iets tegen de borst stooten en hem smadelijk grieven. 't Is een vertoon van de grootste ondankbaarheid, en de trotsche vermetelheid.

Wat is de nieuwjaarsdag voor ieder mensch? De gedenkdag aan ruime, overvloedige zegeningen die God gedurende het jaar over allen uitstort; de gedenkdag aan de vele en veelvuldige weldaden, die men helaas zoo licht vergeet, maar die dagelijks aan ieder onzer worden medegedeeld.

Geen jaar, geen dag, geen uur, geen oogenblik gaat er voorbij, of 't is eene loutere gunst van God. Uitingen van een gevoelig en erkentelijk gemoed, bewijzen van dankbaarheid worden er op dien dag van een ieder rechtens gevorderd, om daardoor milderen zegen en ruimere gaven van God te verwerven in het nieuwe jaar. Zoo spreekt, zoo eischt het natuurlijk gevoel.

Maar ook dit gevoel schijnt op Curaçao op den Nieuwjaarsdag verstomd of verdwenen. Waar men getuige is van de brasserijen en de onzinnige en dolzinnige dansen en andere vertooningen, dan moet iedereen verbaasd staan en verwonderd zijn over de dwaasheid en lichtzinnigheid, zoo niet meer, die hier op Curaçao, het hart van den mensch weten te beheerschen.

Alles samengenomen, wanneer men in den Kersttijd en in het begin van het jaar eens aandachtig toeziet, hoe 't er buiten en binnen toegaat, en wanneer men eens oplettend gadeslaat, hoe vele, zeer vele bewoners van Curaçao zich in dien tijd gedragen, dan moet men wel tot de overtuiging komen, dat het begrip van Christelijke en natuurlijke beschaving zeer gering is, en dat de beschaving zelve nog op lage peil staat.

't Is bijna ongeloofelijk, dat hier in een zoogenaamd beschaafd land, en waar ook zeker veel, wat niet te ontkennen valt, voor verdeling en vooruitgang verricht is en ook nog gedaan wordt, 't is bijna ongeloofelijk, zeggen we, voor iemand die 't niet met eigen oogen aanschouwd heeft, dat hier in de kolonie op de onbeschaamdste wijze dikwijls door het volk wordt gehuldigd en gezocht wat van de wilde Africanen is te verwachten in hun barbaarsch en dierlijk leven.

Is tegen deze ingewortelde en slechte gewoonte dan niets te doen? Zou er in dit punt geen beterschap, geen vooruitgang te hopen zijn voor ons eiland?

Wij weten niet juist wat de wet hierin duldt of permitteert. Maar zouden er geen verordeningen kunnen gemaakt worden, die door strengheid zulke losbandigheden tegengingen en beteugelden?

Zou zelfs, zooals de wet of verordening nu luidt, de politie niet veel kunnen verhelpen, en door hare nauwkeurige waakzaamheid veel kwaad beletten? Wanneer de politie meer werkend en handelend optrad, en overal waar ook, zonder onderscheid van personen, zich deed gelden, zou 't er dan op sommige plaatsen wel met zoo weinig vrees, met zoo weinig omzichtigheid, met zoo weinig schaamte toegaan?

Wij meenen te weten dat er eene verordening bestaat die vermakelijkheden verbiedt, waarbij het publiek vrijen toegang heeft. Waar "den tamboer geslagen" wordt, staat daar de deur niet voor iedereen open, die er aan wil deelnemen?

En waar de schandelijkste en liederlijkste liederen gezongen worden ten aanhoore van buren en voorbijgangers, wordt daar niet gehandeld tegen de "publieke zedelijkheid."?

God geve, dat hier op Curaçao die heidensche gewoonten en gebruiken meer en meer verdwijnen, vooral deze die in deze dagen zoovelen, rampzalig, ongelukkig maken. Naarmate de "tamboerdans" verdwijnt, zal ook de zedelijk heid toenemen.

Geve God, dat wij in 't bijzonder dit jaar, een Kerstmis en een Nieuwjaar mogen vieren die iederen geloovige en ook ieder rechtgeaard persoon tot eer verstrekt.

STAND DER MAAN.

E. K. 22 December 2 u. 25 min. A. M.

Opkomst der Zon:

20 December 6 u. 18 min.

Ondergang der Zon:

20 December 5 u. 42 min.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao den 16 December 1887.

Bij Gouvernements beschikking dd. 15 December 1887 No. 723 is voor het aanstaande jaar 1888 een schuttersraad benoemd, bestaande uit:

den Kapitein *S. Senior*,
„ 1en. luitenant *H. R. Gerlein*,
„ 2en. „ *R. J. Hoyer*,
„ sergeant-majoor *J. Beaujon*,
„ sergeant *A. W. C. A. van Son*,
„ korporaal *L. P. van Kleunen*, en
„ schutter *E. C. Kranwinkel*.

Bij Gouvernements beschikking dd. 15 December 1887 No. 724 is eene commissie benoemd bestaande uit de Heeren *E. S. L. Maduro* en *P. C. Gorsira*, leden van den Kolonialen Raad, met den Administrateur van financiën, ten einde het Register van den aanslag in de belasting voor de Weerbaarheid over 1888 op te maken.

Bij Gouvernements beschikking dd. 15 December 1887 No. 725 is tot het doen der indeeling bij en het onderzoeken van en beslissen op de redenen van vrijstel-

FEUILLETON.

DE MISSIONARISSEN.

—o—

VI (*Slot.*)

Terstond sloegen allen handen aan het werk en nadat men dien ganschen dag, ja zelfs tot den daarop volgenden nacht, met onverbroken vlijt, had gearbeid, stond in den namiddag van den tweeden dag eene nieuwe, wel is waar lichte van hout vervaardigde, doch vriendelijke en met bloemkransen versierde hut. En toen nu het gerucht zich verspreidde dat pater Andreas naderde met de gevorderde som gelds bij zich, toen ijlden allen den komende te gemoet en omsingelden hem met eene onbeschrijfelijke vreugde. Velen hunner, door hun gevoel overmand, vielen voor hem ter aarde neder en smeekten hem om vergeving voor de gruwelijke misdaad, dien zij tegen hem hadden begaan. Zoo bewoog zich de stoet tot in het Zuiden van het dorp, waar de soldaten zich hadden gelegerd. Terwijl ook dezen den hoog door hen bewonderden priester met eerbewijzingen ontvingen, naderde pater Andreas den krijgsoverste en gaf hem het geld over, dat hij te *Emesa*, door zijn aanzien, bij zijne uitgebreide kennissen bijeengezameld had. Julianus verklaarde nu, dat het doel zijner zending thans was vervuld, en de inwoners van alle straffen waren ontheven, zoodat hij nu onmiddellijk den terugtocht zijner soldaten beval.

Thans werd pater Andreas in feestelijken optocht naar zijne hut geleid, aan welker ingang de overige Christenen, in feestgewaad, met tranen van vreugde in de oogen, hen reeds verbeidden! Ook de Missionaris was innig bewogen toen hij den liefdenvollen ijver zag, met welken al deze hem tot dusverre zoo vijandelijk gezinde menschen het verledene weder zochten goed te maken. Zijne aandoening vergunde hem nauwelijks te spreken, en hij kon slechts zijn gevoel door vriendelijke handdrukken van weerszijden uitdrukken. Zijn hart echter stroomde over van dankbaarheid jegens God en de H. Moeder des Heeren, die op haren feestdag zulk een schitterenden zegepraal over verstokte gemoederen behaald had. Toen nu de feestelijke optocht voor de nieuwe hut van pater Andreas gekomen was trad een hunner — het was de overste van het dorp — voorwaarts, en sprak met eene geroerde stem: „o gij vrome man, u hebben de onsterfelijke goden zelven gezonden, om ons, door uw voorbeeld, het beoefenen der deugd te leeren. Wij echter durven nauwelijks het hoofd tot u opheffen, want wij hebben zwaar tegen u misdaan, gij echter hebt het kwaad met goed vergolden en zijt onze rechter geworden. Wij kunnen dus slechts met de bede tot u komen: vergeef ons al het leed, dat wij u, in onze verblindheid hebben aangedaan; voortaan willen wij u eerbiedigen en gehoorzamen als uwe kinderen, en gij zult onze vader zijn. En gij, mijne landslieden—hier wendde hij zich tot het volk— luistert naar mijnen raad. Gij hebt mij sinds jaren tot uw rechter en overste gekozen; doch dit ambt is niemand zoo zeer waardig, als deze man, die zoo even onze grootste weldoener is geworden en jegens wien wij zooveel kwaads hebben goed te maken: ik leg mijne betrekking neder; pater Andreas zal onze overste wezen, en wij zullen hem in alles gehoorzamen."

Eene algemeene kreet van goedkeuring weêrgalmde door de lucht. Deze eenvoudige menschen meenden, dat zij den goeden priester geene grootere eer konden bewijzen, dan door hem tot hunne overste te verkiezen. Doch pater Andreas, trad, met een oog glinsterende van vreugde, in hun midden, en sprak tot de vergadering: „Ja, het is inderdaad zoo, God zelf heeft mij in uw midden gezonden, het is eveneens Zijne be-

ling en uitsluiting van de Schutterij voor het jaar 1888, eene commissie benoemd, samengesteld uit:

de Heeren *A. Jesurun* en *L. V. Leyba*, leden van den Kolonialen Raad, den Kapitein bij de dienstdoende Stedelijke Schutterij *M. P. Curiel*, den 1en Luitenant *J. H. M. Ellis* en den sergeant-majoor *C. H. Neüman*.

De Kapitein-Adjudant *J. F. K. van Eps* aangewezen als Secretaris der genoemde commissie.

De Gouvernements Secretaris,
HELLMUND.

— Volgens bekendmaking van den Heer Administrateur van Financiën is de publieke inschrijving ter bekoming van concessie tot het ontginnen van phosphorzure kalk op het eiland *Klein Curaçao* voorloopig uitgesteld.

— Wij hebben dezer dagen met belangstelling vernomen dat aan den ZeerEerw. Pr. Frie, Pastoor van St. Rosa, reeds aanbod gedaan is door de *American Patent Agency* van Cincinnatti voor zijn patentrecht dat Zijn Eerw. onlangs voor zijn nieuwe uitvinding van uit Amerika ontvangen heeft.

Hierdoor blijkt, dat ZijnEerw's uitvinding door de geleerde wereld niet slechts goedgekeurd en geprezen, maar ook als inderdaad practicabel geacht wordt.

NEDERLAND.

—Z. Ex. Mgr. Rinaldini, de nieuwe Pauselijke internuntius bij het Nederlandsche hof, heeft den 11n November jl. zijn geloofsbrieven in handen gesteld van den minister van Buitenlandsche zaken, daar Z. M. hem toen geen audiëntie kon verleenen. Deze zal waarschijnlijk na Zr. Ms. terugkeer van het Loo in den Haag plaats hebben.

—De nieuwe Grondwet heeft al aanstonds eenige wijzigingen noodig gemaakt in de aanhangige Staatsbegrooting voor 1888.

In de eerste plaats zijn op Hoofdstuk III hoogere credieten aangevraagd met het oog op het groote aantal leden der beide Kamers en wel *f* 7000 meer voor reis- en verblijfkosten van de leden der Eerste Kamer, *f* 28.000 meer voor schadeloosstelling aan de leden der Tweede Kamer en *f* 450 meer voor vergoeding van reiskosten dezer leden.

Op Hoofdstuk VII B (financiën) is *f* 18.000 meer aangevraagd voor vergoeding aan de ontvangers der directe belastingen enz. wegens in 1887 en 1888 vereischte voorbereidende werkzaamheden voor de verkiezingen van 1888. De werkzaamheden der ontvangers ter voorbereiding van de verkiezingen zullen aanzienlijk vermeerderen.

Door hunne opgaven moeten zij niet alleen Gedep. Staten gelegenheid geven, tijdig voor de lijst der hoogstaangeslagenen te zorgen, maar ook de gemeentebesturen in staat stellen, de Kiezerslijsten in overeenstemming met de nieuwe wettelijke bepalingen op te maken. Al dat werk is voorzeker van hen niet te vergen, zonder vergoeding, al ware het alleen voor de kantoorhulp, die zij daarbij niet missen kunnen.

— Volgens verklaring van den agent te Rotterdam van de *Ned.-Am. Stoomvaart Maatschappij* bevonden zich aan boord van het gezonken stoomschip *W. A. Scholten* 214 personen, waarvan slechts 89 zich konden redden; 49 hunner zijn te Rotterdam teruggekeerd. De teraardebestelling te Dover van aangespoelde lijken werd door 5000 personen bijgewoond.

BUITENLAND.

ITALIË.—De primaat van Hongarije heeft Z. H. een merkwaardig geschenk overhandigd van eenen Israëliet, dr. Le Raab van Komorin.

Het is een algemeene kalender volgens de Juliaansche, de Gregoriaansche, de Hebreeuwsche, de Hebreeuwsch-Juliaansche en de Hebreeuwsch-Gregoriaansche tijdrekening, en heeft den vervaardiger 20 jaar arbeids en studie gekost.

— De liberale bladen van Rome zijn nog niet uitgepraat over den Franschen pelgrimstocht, den eersten die ter gelegenheid van 's Pausen jubilé in de H. Stad is gekomen. Niet dat zij er zoo over verrukt waren, of om hunne lezers kolommen vol bijzonderheden daarvan op te disschen; — dat is de aard dier bladen niet. Neen, die triumftocht voor het Opperhoofd der Kerk moet telkens weder dienst doen, om uit te roepen, of men schitterender bewijs voor de vrijheid des Pausen kan verlangen. Wel, de heeren durven nog al wat zeggen! Dat schitterende bewijs voor de vrijheid van onzen H. Vader is zeker te vinden in de omstandigheid, dat de Romeinsche politie een bende radicalen, die op het St. Pietersplein waren ingebroken en kreten van dood en verwensching tegen de pelgrims slaakten, moest uiteendrijven? Wellicht ook in de groote eer voor een aantal dier personen om door de politie-beambten te dier oorzake voorloopig achter de grendels te worden gezet, opdat zij een weinig zouden bekoelen, en hun gratis logies een kalmeerenden invloed op hunne makkers zou uitoefenen? Ook al niet? Maar zou dat „schitterend bewijs" ook soms te vinden zijn in de hoogst fatsoenlijke en wellevende uitdrukking, die de *Capitan Francassa* gebruikte, toen hij sprak van „iets erger dan de cholera", daarmede die edele zonen der Katholieke Kerk bedoelende, die zich groote opofferingen hadden moeten getroosten om de reis naar Rome te kunnen maken en door den H. Vader in het lazaret der H. Maria werden gehuisvest. Ons dunkt, dat al deze toch niet zeer schitterende bewijzen zijn voor de uitroepen der liberale bladen. Hoe wij ook zoeken, wij kunnen die onwederlegbare bewijzen niet vinden. Het feit, dat door enkele personen gesist en gejouwd werd, toen de pelgrims in Rome aankwamen, bedoelen die bladen toch niet; of hebben zij soms het oog op het caricaturenblad *Cicerone*, dat de pelgrims op inderdaad walgelijke wijze voorstelde? De liberale bladen schijnen zeer scherpzinnig te zijn, zij vinden niet alleen één bewijs, maar bewijzen, en nog wel onwederlegbare, schitterende, waar een ander zich het hoofd breekt om ook maar de flauwste schemering van eenige waarschijnlijkheid te vinden. Wij lezen wel, dat de *Tribuna* en de *Diritto* de Fransche pelgrims beleedigend als een troep onruststokers behandelden, door hun op alle wijzen toe te roepen, dat zij wel mochten oppassen „Italië (?) ook maar in het minst uit te dagen, anders....Ook is het ons bekend, dat de officieuze *Riforma* dezelfde taal voerde, even honend door den toon als door zijn aanhouden; wij weten ook, dat de *Riforma* en de *Gazette d'Italia* tergend vroegen, „of de pelgrims den befaamden stroozak van den Vaticaanschen gevangene niet als eene reliquie medenamen! maar wij kunnen met den besten wil der wereld hierin geen bewijs vinden voor de edele en waardige gastvrijheid van de Italianissimi, waarvan in koning Humberts bekend telegram zoo hoog werd opgegeven. Dat dit bewijs te vinden is in de volgende omstandigheid kunnen wij evenmin veronderstellen. Een groep Marseillaansche pelgrims was het Pantheon gaan bezoeken; toen zij bij het graf van Victor Emmanuel kwamen, verzocht een wachter hun dat zij hunne namen in het register der bezoekers zouden teekenen. Eenigen hunner hadden daaraan reeds te goeder trouw voldaan, toen hun door hunne mede-pelgrims gezegd werd, dat zij geteekend hadden in het boek, waardoor de liberale bezoekers eer brengen aan de nagedachtenis van den overweldiger van het Pauselijk erfgoed. Gelukkig slaagden zij er nog in, hunne namen uit te krassen. De weenende wachter riep daarop eenige vrienden om hem ter zijde te staan in het grovelijk beleedigen der pelgrims, waarin die lieden van groote bekwaamheid bewijs gaven. Nogmaals, de lezer houde ons ten goede, dat wij die onwederlegbare bewijzen niet kunnen vinden; men ziet de wil is goed, wij hebben alles nagespoord, maar hoe kunnen dompers het ook wagen de beteekenis te vinden van de uitdrukkingen der verlichte mannen van den vooruitgang!

Eenigen zijn van meening, dat het optreden der politie door bedoelde bladen wordt bedoeld. Hierdoor zijn immers onlusten voorkomen? — Dat wil er ook niet goed in, immers, de bewaring der rust heeft zeker niet aan het volk gelegen, dat volgens koning Humbert immers de edele en waardige gastvrijheid zou verschaffen, maar allereerst aan de waardige houding der pelgrims, die zich terecht verheven achtten boven het tergen der liberalen en er geen acht op sloegen, en....ja, ook een weinig aan de gewapende macht. Maar daarmede zal de Koning toch het volk niet bedoeld hebben? Zou die bescherming van de overheid tegen haar eigen vrienden en satelieten soms „aanbevolen" wezen door zekeren Duitschen heer? 't Valt toch zoo toevallig samen, dat juist voordat Crispi bij Bismarck geweest is, de prelaat, die het meest in quaestien van belang der wederzijdsche autoriteiten met Bismarck samenwerkt met dezen eene bijeenkomst had; Mgr. Galimberti nl.

— Volgens de *N. Y. Staats Ztg.* van 6 Dec. is opnieuw de provincië Calabrië door eene aardbeving geteisterd geworden. Vooral het district Gravina heeft er door geleden. In Besignano werden twintig menschen door de schokking gedood en vele anderen werden verwond.

Vier duizend personen bevinden zich daar zonder huisvesting en verscheidene personen worden er nog vermist.

FRANKRIJK. — Het schijnt dat de Fransche vrijmetselaarsloges hare leden hebben uitgenoodigd den heer Wilson te steunen tegen „de aantijgingen der reactionnairen."

— Sadi-Carnot de nieuwgekozen president is beslist en bedaard in zijne handelingen.

Voor de verkiezing gevraagd zijnde of hij zich verkiesbaar stelde, verklaarde hij besloten: „Ja, maar onder beding dat ik om geen stemmen te bedelen heb en dat mijne keuze niet afhankelijk is van de stemmen der Monarchisten. Gebeurt 't ook dat ik niet met eene meerderheid door de Republikeinen gekozen wordt, dan zal ik mijne verkiezing als niet geschied, beschouwen.. Men ziet 't. Carnot is volbloed Republikein.

— Bij een onderhoud dat Grévy met Sadi-Carnot had, sprak de oud-president de hoop uit, dat 't Carnot in het *Elysée* gelukkiger en voorspoediger moge gaan, dan hem zelven.

— De Pauselijke Nuntius te Parijs heeft van uit Rome eene opdracht ontvangen om den nieuwen president van Frankrijk namens Z. H. te feliciteeren, en de beste wenschen aan te bieden.

— Bij het aftreden van den Minister-president Rouvier, bedankte Sadi-Carnot de ministers voor hunne in de laatste dagen betoonde toewijding aan de Republiek. Hij zeide niet eerder, dan na beraadslaging gehouden te hebben met de Presidenten van den Senaat en de gedeputeerde Kamers alsook met de leiders der Republikeinsche partij, een nieuw ministerie te zullen vormen.

—Generaal Boulanger heeft aan den president Sadi-Carnot een telegram gezonden, waarin hij hem als zijn voormalige minister-collega gelukwenscht met de verheffing op den presidentszetel.

— De Duitsche pers beoordeelt de nieuwe Presidentskeuze op gelijke wijze als deze in de hooge kringen beschouwd werd. Het *Tagblat* zegt: Carnot is eene neutrale persoonlijkheid, maar zijn Republikanisme is boven allen twijfel verheven, en hij zal ongetwijfeld al zijne krachten aanwenden, om iedere poging tot herstel van de monarchie in Frankrijk, te verijdelen."— De *Voss. Ztg.* ziet in de keuze van Carnot tot President, eene zekere waarborg voor de handhaving des vredes, in en buiten Frankrijk. — De *Nationale Ztg.* teekent hem als een eerbiedwaardig persoon, die alle politieke zaken met de grootste ernst zal behandelen.—De *Post* schrijft: „De nederlaag van Ferry en van Freycinet moet de Europeesche krijgspartij ontmoedigen. Ware Freycinet gekozen geworden, zijne eerste daad zou geweest zijn, Boulanger minister van Oorlog te maken.

DUITSCHLAND. — Wegens den ziekelijken toestand van den Kroonprins zijn aller blikken naar den toekomstigen cesar, den 28jarigen prins Wilhelm, gericht; zoo ook die van den redacteur van het Russische blad *Birschemwijja Wedomosti*, die in het orgaan van genoemden welluidenden naam op werkelijk curieuze wijze zijne inzichten omtrent den kleinzoon des Duitschen Keizers ten beste geeft. De Rus oordeelt, dat hij steeds een vijand was van studie en wetenschap; slechts het leger en de jacht zijn zijne vermaken; daarenboven is hij een overdreven bewonderaar van Bismarck, wiens invloed onder de regeering van den jongen vorstenzoon nog grooter zou worden dan

---

schikking, dat gij mij thans tot uwen overste verlangt, en daarom neem ik uwe keuze aan. Doch vooraf moet gij mij ééne bede toestaan. Mijne vrienden en ik dienen onzen God en Zijnen eeniggeboren Zoon Jesus Christus; wij hebben echter geen heiligdom voor onze godsdienst, en tot dusverre, achter slot en grendel, in het verborgen en in gestadigen angst, onzen God moeten dienen. Vergunt ons daarom eenen tempel te bouwen, waarin wij onzen God in vrede kunnen vereeren en aanbidden, slechts onder deze voorwaarde aanvaard ik mijne nieuwe betrekking."

Deze bede werd hem vergund; immers men gevoelde, dat men dien grootmoedigen man niets mocht weigeren. Intusschen had de edele handelwijze van Pater Andreas allen haat en vooroordeel tegen het Christendom onder hen weggenomen, ja zelfs bij velen eene niet geringe hoogachting doen ontstaan jegens eene godsdienst, die derzelver volgelingen zulke deugden leert. Het was intusschen avond geworden. De krijgslieden verlieten het oord, nadat zij van Pater Andreas en zijne medegezellen een hartelijk afscheid hadden genomen. Julianus inzonderheid kon nauwelijks den man Gods, dien hij altijd als een vader had bemind, weder verlaten, na voor zoo korten tijd het geluk te hebben genoten van hem weder te zien. Knielende vroeg hij den Missionaris om zijn zegen, en verzocht en verkreeg van hem verlof van na eenige dagen, als hij de krijgsdienst zou hebben vaarwel gezegd, als eenvoudige ordensbroeder voor altijd in het gezelschap der vrome priesters te worden opgenomen. Onder de Christenen was de avond van dien dag een ware feestavond.

Ootmoedig erkende zij, in al hetgeen hun in die twee dagen was overkomen, de wondervolle beschikking Gods, die zoo zichtbaar toonde, dat Hij groote inzichten van zaligheid voor dit arme dwalende volk had bereid. Reeds na verloop van eenige weken stond op eene hoogte, in het midden van het dorp, een kunstloos maar net gebouwd kerkje, waarop het aanbiddelijk teeken onzer verlossing, als eene naar den Hemel gerichte vinger, die den menschen naar hun waar vaderland heenwijst, statig prijkte. Menigmaal zag men de heidenen, aan de nieuw gebouwde muren nieuwsgierig luisteren naar de liefelijke toonen der gezangen, die daarin ter eere Gods ten Hemel opklommen; zelfs waagden zij het van tijd tot tijd er binnen te treden, terwijl pater Andreas het woord der eeuwige zaligheid verkondigde. Meer en meer voelde zij zich gedrongen tot de reine leer des Evangelies; na verloop van eenige maanden smaakten de ijverige zendelingen het geluk zich van een honderdtal catechumeenen omringd te zien, die, dorstende naar de wateren, die ten eeuwigen leven ontspringen, zich tot het H. Doopsel voorbereidden; en reeds twee jaren na deze gebeurtenissen telde men in het dorp en de omstreken reeds meer Christenen dan heidenen, en prijkte er een veel schooner tempel ter eere van den eenigen waren God. Nog heden ten dage vertellen de vaders aan hunne kinderen, hoe de Kerk van Jesus Christus in de omstreken van den *Libanon* gesticht werd, en hoe de Almacht van God het kleine mosterdzaadje tot een grooten schaduwrijken boom deed opgroeien.

---

thans. Het Russische blad twijfelt echter of Duitschland wel onder een keizersschepter wil blijven. Na de overwinning van Sedan hebben de verbonden vorsten in een zwijmelroes van vreugde het hoofd des legers de keizerskroon op de slapen gedrukt, en het blad twijfelt er ook niet aan of er bestaat eene acte, die deze waardigheid ook aan zijne opvolgers verzekert.......maar, zegt het blad op echt Russische wijze, geen acte op aarde is onherroepelijk. Het twijfelt sterk of de Duitsche volkeren, maar vooral de vorsten, prins Wilhelm als Keizer zouden willen erkennen.

Men zal wel met iedor bezadigd man willen erkennen, dat deze vrees volkomen ongegrond is. Daar mogen Duitsche vorsten zijn, die spijt hebben over de daad, waardoor zij Pruisen's suprematie in Duitschland vestigden, het is geschied, en alles zal wel bij het oude blijven, maar toch wilden wij onzen lezers eens toonen, hoe van Russische zijde over den toestand wordt gedacht. In vele bladen van Frankrijk vindt de meening der Russen weêrklank; het is hier weer als altijd: *on croit ce qu'on aime à croire.*

BULGARIJE. — Prins Ferdinand heeft aan Lord Salisburij dringend om hulp gevraagd tot bewaring van den vrede in Bulgarije.

ZWEDEN. — De bondsraad heeft Gavard uit Genf tot haar president, en Schoch uit Schaffhausen tot haar vice-president gekozen voor het jaar 1888.

NOTICIA.

Un recuerdo.

Dia Luna pasar, 12 di December, a cumpli un anja koe Curaçao tabata di fiesta na ocasion di solemne consagracion episcopal di nos malogrado obispo, Monsenjor C. H. J. REIJNEN. E fecha-ai, koe gremio catolico a spera di celebra muchoe anja coe mes amor i entusiasmo i fiesta, manera el a festeha e dia grandi di consagracion, tabata berdaderamente recordar coe amor i gratitud, ma no coe fiesta i contentamentoe sino coe lágrima i oración pidiendo Dios Su misericordia pa alma noble di e Prelado, koe apenas nos tabatin tempoe i ocasion pa admira su talento i aprecia den toer su balor su amor grandi i puro pa su jioe spiritualnan, na kende su bienestar spiritual i temporal el a dedica su existencia, nos por bisa, for di momentoe koe é tabata elevar na dignidad di nos obispoe.

E dia-ai mainta tabatin na Misa di Santa Ana, Otrobanda, un sacrificio di Requiem pa descanso di e Ilustrisimo difunto su alma i centenares di crejente tabata reúnir ai coe debocion, pa duna prueba nobo di cuantoe nan ta agradecido pa tantoe muestra di amor koe Monsenjor Reijnen a duna su jioenan den e poco tempoe di su obispado.

Dios scucha toer oracion sinceronan, koe dia Luna tabata elevar na Su Trono di Misericordia, i koe Monsenjor Reijnen su recuerdo grato biba eternamente den coerazon di nos ruman Catolicanan, ta nos deseo di mas cordial.

Hubileo di S. S. Leon XIII.

For di toer parti di mundoe donacion i regalonan na ocasion di Papa su hubileo ta jega na Roma i exhibicion di Vaticano ta priminti di ta un exposicion universal, koe na luho i briljo lo sobrepasa toer otro exhibicion koe tabatin te awor den Capitalnan di Europa. Ni den extencion ni den variedad lo é no hala atras pa e aglomeracion monstruosonan di producto humano, koe na otro tempoe a lastra miles i miles di bisjitador na Paris, Londres ó Viena; ma lo ke ta pone e exhibicion di Vaticano infinitamente riba toer e empresa grandiosonan-ai, ta, koe aki no ta importa ningun especulación financiera, ma un expresion voluntaria di lucha di mas noble i elevar, un homenage espléndido di arte, ciencia i industria, di toer ramo di conocementoe humano na Vicario di Hesu Cristoe riba mundoe.

Den último dianan-aki solamente Comité di Roma pa organiza exhibicion di Vaticano a ricibi noticia koe lo ta mandar n'é: cien caha di regalo foi Milan, koe obispado di Saluzzo ta manda; setenta i dos caha ofrecer pa comité di Vigevano; flor artificial i ornamento foi Castellaneta; panja di altar, mandar foi Sinagaglia; un espléndido estatua, representando Su Santidad i dunar pa catolicanan di Noto; un luhoso cuadro religioso, ofrecer pa ciudad di Lucca; trinta i ocho caha coe obheto propio pa Santo Servicio, koe obispado Padua ta ofrece; diez dos caha foi Palermo, etc. etc.

I e numeroso regalonan-ai foi diferente obispado di Italia ta nada na comparacion koe n'e tesoronan, koe ta sali foi otro partinan di mundoe catolica pa centro di Cristianismo. Asina solamente den último dianan tabata ricibir diferente cien caha foi Bélgica; 80 caha foi Holanda; 50 caha foi Australia; 12 caha foi Brasil; 8 caha foi Calcutta; un cantidad enorme di producto di industria, koe mision di Zanzibar a manda; un cuadro, regalar pa cas di huerfano Toé-dé-vé den provincia Chinés di Shang hai; 26 caha di toer sorto di regalo mandar foi isla Ceylon; 6 caha foi Colombia.— toer esai sin conta henter cargamentoe koe ferro-carril ta hiba toer dia foi Francia, Spanja, Austria, Alemania, etc. etc. (1).

Na consecuencia di aglomeracion di regalonan, comité organizador di exhibicion di Vaticano mester a desisti di su projecto di habri exposicion dia 1° di Januari 1888, manera tabata anunciar. Como no tin posibilidad pa aregla toer local necesarionan pa e dia-ai, habrimentoe di exhibicion ta tihar awor riba dia di Tres Rei, i esai a trece cambio den henter curso di festividadnan, koe, segun ultime noticia, ta areglar manera ta sigui:

Dia 31 di December Su Santidad lo ricibi diputacion internacional di comité Italiano i stranjeroenan, koe na su hubileo lo entregé como donacion di fiesta e suma, koe tabata recoher coe n'e obheto-ai riba henter mundoe i koe ta mas di un miljon di florin.

Dia 1° di Januari Su Santidad lo ofrece Su Misa di hubileo den basilica di Vaticano.

Dia 2° di Januari lo tin den basílica di San Lorenzo na Damaso, expresamente areglar p'esai, un solemne reunion académico, den cual gloria di Leon XIII su pontificado lo ta proclamar pa celebridadnan di mas grandi riba terreno di ciencia i letra, esta: pa diferente Cardenal, koe ta forma parti di Academia pa religion catolica.

Dia 3° di Januari Papa lo ricibi na audiencia, peregrinacion Italiano, koe ta formar di numeroso diputacion foi toer obispado di Italia.

Dia 4° i 5° di Januari S. S. lo recibi na audiencia diputacionnan di Catolica nan di toer nacion.

Dia 6 di Januari, dia di Tres Rei, lo tin solemnidad di habrimentoe di exhibicion Vaticano, lo ke Su Santidad mes lo haci na presencia di Santo Colegio, di curpa diplomática, di empleadonan di Corte Papal, di diferente comité di fiesta i di un numero grandi di invitado.

Di dia 6 te dia 14 lo tin audiencia pa peregrinonan koe lo bisjita Roma na ocasion di hubileo, na grupo segun nan nacionalidad.

Por fin dia 14 lo tin e gran solemnidad na cual ocasion algun heroë di Fé Católica lo ta declarar santoe.

Di e manera-ai lo no falta nada na e briljante hubileo di Leon XIII; ni rikeza i variedad di regalonan, ni homenage di Catolicanan foi toer parti di mundoe, koe ta moestra Su Santidad nan consagracion i fé unánime, ni glorianan di Iglesia triunfante.

Darwinismo predicar den Roma.

Si meste ta un conseulo dusji pa nos Santo Padre di mira toer nacion catolica pusta coe otro pa moestra Vicario di Cristoe com grandi nan respeto ta, mas tantoe ainda meste ofendé di presenciá cada be algun escándalo nobo den ciudad Santa di Roma.

Den centro di Cristianismo, di unda Evangelio a sali pa civiliza mundoe i na unda Cristoe mes a funda Silja infalible di Berdad, Darwinismo tabata predicar na público últimamente na habrimentoe di anja di estudio na universidad. Un célebre profesor Moleskott, koe n'e ocasion ai tabata representa gobierno, i koe asina nos por concidera koe el a papia na nomber di toer autoridad, di toer profesor i di toer estudiantenan, a bin predica su ridículo principio di *evolucionismo*, esta: koe hende no ta nada otro sino makakoe, koe a jega na grado elevar di inteligencia,—principio koe ta kaba completamente coe henter berdad cristian i poné simplemente un banda como un fábula.

Coe razon anto prensa catolica a anatematiza e escándalo como un insulto nobo hacir na religion den centro mes di Iglesia i na mes tempo como un prueba mas di actitud hostil di gobierno Italiano contra Santa Silja.

Ensenjanza religioso i sin religion na Bruselas.

Ora gobierno Italiano ta kere di gana población di Roma i di Italia p'é coe asina un desconocementoe desvergonzar di caracter católica di Ciudad Santa, el a ekivoké grandemente, i lo por sosodé koe su promé ministro Crispi manera á sosode coe sostenedornan di ensenjanza sin religion na Bruselas, koe, pa nan lucha anti-cristian, a haci gran majoría di tatanan, koe ta korda bon i koe ta stima nan jioe, aborece e ensenjanza falsoe koe modernonan a batiza coe nomber di *neutral.*

Un courant liberal di Bélgica ta scirbi, coe referencia n'esai, e siguiente importante confesión:

"Ta sigur koe toer e dos institucion religioso grandinan - Instituto de San Luis i Colegio San Miguel- ta haci un competencia grandi coe Ateneo i koe número di nan discípulonan ta aumenta toer anja di un manera espantosa. E anja aki Hesuitanan so a haja mas di dos ciento discípulo nobo."

Aifó hende por mira anto, koe apesar di toer esfuerzo oficial i maske cuantoe placa gobierno distribi—; pasobra school neutralnan ta costa pueblo asina hopi placa!—no ta posible, pa forza un población catolica acepta un ensenjanza sin religion. I esai gobierno Italiano tambe meste tuma na corazon principalmente awor koe na toer parti den Italia un reaccion saludable ta revelé na fabor di religion.

(1) Di tantoe regalo ricoe i grandi koe Su Santidad a ricibi, *De Vrijmoedige* no sabi di anuncia sino, koe foi Francia nan a manda mil bottel di champanja pa Papa, na ocasion di su hubileo sacerdotal. Berdaderamente ta coe di jama atencion i ta parce stranjoe koe meimei di tantoe tesoro ta *solamente riba Champanja* Vrijmoedige su bista a cai.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA.